

KLAGANDE

Jaktkritikerna, 802441-4370

MOTPART

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 20 maj 2020,
dnr 4012-2020

SAKEN

Licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2020

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhibition.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING M.M.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutade om licensjakt efter högst 60 björnar i Gävleborgs län 2020. I beslutet anges att jakten får bedrivas från och med den 21 augusti 2020, till dess att jakten avlyses, dock som längst till och med den 15 oktober 2020. Länsstyrelsen förordnade även att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas. Skälen för beslutet anges i bilaga 1.

Jaktkritikerna yrkar, såvitt nu aktuellt, att beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition). Jaktkritikerna anför bl.a. följande. Beslutet om licensjakt uppfyller inte de högt ställda kraven på bevisning för att undantag från förbudet mot jakt ska beviljas. Tilldelningen om 60 björnar är ett större antal än vad som motsvaras av den årliga tillväxten. Genom förbättrade ersättningsregler för skador orsakade av fridlysta djur finns det en annan lämplig lösning än jakt. Beslutet borde upphävas i sin helhet alternativt återförvisas till länsstyrelsen för ny handläggning. Kraven på inhibition kan ställas lägre när verkställigheten inte kan återgå.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Den domstol som ska pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla (inhibition), se 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL. För att kunna ta ställning till frågan om inhibition i ett visst fall är det ofrånkomligt att en viss bedömning av sakfrågan i målet måste göras. Vilken grad av sannolikhet för att överklagandet ska bifallas som bör krävas för att det överklagade beslutet ska inhiberas kan inte direkt utläsas av bestämmelserna om inhibition i 28 § FPL. I allmänhet bör krävas en tämligen hög grad av sannolikhet. Kraven för att bevilja inhibition kan dock ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet av det överklagade beslutet inte kan bringas att återgå vid bifall till överklagandet eller om det annars är av stor betydelse för

den enskilde att verkställigheten av beslutet skjuts upp i avvaktan på den slutliga prövningen (Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1990 ref. 82).

Förvaltningsrätten, som beaktat vad som hittills framkommit i målet samt det faktum att jakt enligt beslutet inte får ske förrän tidigast den 21 augusti 2020, anser att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl för inhibition av beslutet. Jaktkritikernas yrkande härom ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[Redacted signature]

Lagman

[Redacted signature]

har föredragit beslutet.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur

BESLUT

2020-05-20

1 (25)

Dnr 4012-2020

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2020-06-10

MÅLNR: 1251-20

AKTBIL: 3

Licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2020

Beslut

Länsstyrelsen Gävleborg beslutar om licensjakt efter högst 60 björnar i Gävleborgs län 2020.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2014:3) att licensjakt efter björn får bedrivas med hjälp av anmäld åtel, se nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § andra stycket jaktförordning (1987:905) att under licensjakten 2020 tillåta användning av halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordning (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut.

Villkor

1. Jakttid

Jakten får bedrivas från och med den 21 augusti 2020 till dess att jakten avlyses, dock som längst till och med den 15 oktober 2020. I enlighet med 9 § jaktförordning (1987:905) får björn endast jagas under tiden från och med en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

2. Hur många djur som får fällas och var

Länet är indelat i två jaktområden, se bilaga 2 för karta. Jakten omfattar 47 respektive 13 björnar, totalt 60 björnar, enligt den områdesindelning som framgår nedan.

Delområde 1 – västra jaktområdet: De delar av länet som ligger väster om väg 83 från och med länsgränsen mot Västernorrland till och med Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger väster om väg 272, från Lilltjära och söderut till och med Dalälven.

Högst 47 björnar får fällas i det västra jaktområdet.

Delområde 2 – östra jaktområdet: De delar av länet som ligger öster om väg 83 från och med länsgränsen mot Västernorrland till och med Lilltjära strax söder om Kilafors samt de delar av länet som ligger öster om väg 272, från Lilltjära och söderut till och med Dalälven.

Högst 13 björnar får fällas i det östra jaktområdet.

3. Vilka djur som får fällas

Samtliga björnar får fällas med undantag för björnhona som åtföljs av ungar samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder). Länsstyrelsen rekommenderar att årsungar inte fälls.

4. Vilka som får utföra jakten

Person med jakträtt inom de jaktområden som omfattas av detta beslut får delta i jakten.

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle, se vidare nedan under jaktledarens ansvar.

5. Uppgifter om aktuell tilldelning samt anmälan om fälld eller påskjuten björn

Den som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där björnjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlag (1987:259).

För båda jaktområdena:

Anmälan till länsstyrelsen om fälld eller påskjuten björn ska ske ***snarast, senast inom en timme efter att björnen fällts eller påskjutits****.

* Påskjutning definieras enligt 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7 och NFS 2014:3) som följer: "Skott har avlossats mot en björn med avsikt att fälla denna men det har inte konstaterats att björnen har träffats av kulan".

För anmälan om *fälld eller påskjuten* björn samt för meddelande om *återstående tilldelning* ring: **010-225 11 99**

För att underlätta och effektivisera informationsspridningen om återstående tilldelning och/eller avlysning under jakten rekommenderas samtliga jaktdeltagare att utnyttja länsstyrelsens SMS-tjänst. Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till **073-123 95 38** (om du har svenskt abonnemang)
alternativt **0046731239538** (om du har utländskt abonnemang)

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt

Förnamn och Efternamn ersätts med jägarens riktiga namn.

Exempel: Spara Anna Andersson Björnjakt

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

I det västra jaktområdet skickas SMS ut efter var femte fälld eller påskjuten björn tills det att 40 björnar fällts eller påskjutits, därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

I det östra jaktområdet skickas SMS ut efter att de fem första björnarna fällts eller påskjutits, därefter skickas SMS ut vid varje fälld eller påskjuten björn.

Vid anmälan om fälld eller påskjuten björn ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till **skytten**,
2. Namn, adress och telefonnummer till **ansvarig jaktledare**,
3. När jakttillfället inleddes och när björnen fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
4. Var björnen fällts eller påskjutits (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater (RT90) eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000),
5. Vilket kön djuret har, om det är möjligt att fastställa.

6. Avräkning

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller om det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats. Länsstyrelsen beslutar om huruvida en påskjuten björn avräknas eller inte.

Om björnar fälls med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt är tillåten ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Björn som påskjutits i ett jaktområde men faller i ett annat jaktområde avräknas i det jaktområde den fallit.

7. Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet björnar som tilldelats fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, SMS samt på hemsidan (www.lansstyrelsen.se/gavleborg).

8. Jaktledarens ansvar

1. Ansvarig jaktledare ansvarar för att alla deltagare i jakten känner till villkoren för hur jakten får bedrivas.
2. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till länsstyrelsen. Rapportering ska ske snarast, senast inom en timme från den tidpunkt som djuret fällts eller påskjutits.
3. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle, och sedan minst varje timme, hålla sig informerad om hur många björnar som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordning (1987:905). Hund som används vid eftersök av påskjuten björn bör vara särskilt tränad i att spåra björn.
5. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens samt att ha löst statligt jaktkort.
6. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att denne bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att denne årligen före jakten bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att personen innehar tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.

7. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadeskjutning av björn, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar. Länsstyrelsen rekommenderar jaktdeltagare att övningskjuta på björnfigur och avlägga skjutprovet "Björnpasset".

8. Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt. Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn under en och samma dag. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlag (1987:259) som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslag (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

9. Åtel

Licensjakt efter björn får med stöd av detta beslut och 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2014:3) bedrivas med hjälp av åtel. Jakt med åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren i detta beslut (bilaga 3).

Åtling får påbörjas tidigast den 15 juli 2020 och först efter medgivande från länsstyrelsen. Anmälan görs på blankett *Anmälan om åtel* (bilaga 4). Anmälan ska vara komplett ifylld.

Anmälan om åtel ska ha inkommit till länsstyrelsen **senast den 20 juni 2020**. Detta för att länsstyrelsen ska kunna garantera att ärendet hinner handläggas i tid innan önskad start för åtling. De anmälningar som kommer in efter den 20 juni 2020 handläggs så snart som möjligt därefter, men länsstyrelsen kan inte garantera att dessa är handlagda i tid före önskad start av åtling.

Anmälan om åtel lämnas skriftligen till länsstyrelsen via post (Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle) eller via e-post (gavleborg@lansstyrelsen.se).

Senast den 31 oktober 2020 ska den åtelansvariga återrapportera sina erfarenheter av åteljakten till länsstyrelsen, enligt bifogad blankett - *Rapportering av åteljakt efter björn i Gävleborgs län 2020* (bilaga 5). Åtelansvarig som missköter uppstädningen av använd åtel eller rapporteringen av åteljakt kan uteslutas ur fortsatt åteljakt i Gävleborgs län.

Länsstyrelsen vill upplysa om Jordbruksverkets bestämmelser avseende utfodring av vilda djur:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/produkterfrandjur/foderochutfodring.4.207049b811dd8a513dc80003970.html>

10. Platsundersökning och eftersök av påskjuten björn

Den som påskjutit björn ansvarar enligt 28 § jaktlag (1987:259) och 10 § (NFS 2010:7 och 2014:3) tillsammans med jaktledaren för att platsundersökning genomförs tills dess att det är fastställt huruvida björnen är skadad eller inte. Den som påskjutit björn ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att den påskjutna björnen är skadad.

Eftersök ska genomföras tills dess:

- a. djuret påträffats dött,
- b. djuret påträffats skadat och avlivats,
- c. kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats, eller
- d. djuret inte kan anträffas.

Jaktledaren ska redovisa hur platsundersökning och eftersök har genomförts till länsstyrelsens besiktningspersonal.

Jaktledaren ska på begäran uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningspersonal och tillsammans med denne samt den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott.

Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonal dokumentera platsundersökning och eftersök på särskild blankett.

Länsstyrelsen beslutar därefter om den påskjutna björnen fortsatt ska avräknas tilldelningen.

11. Besiktning av fälld björn

Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda björnar och skriftligt dokumentera hur besiktning samt eventuell platsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Skytten och jaktledaren ska så snart som möjligt, men senast inom ett dygn, från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för länsstyrelsens besiktningspersonal. Om besiktningspersonalen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Besiktningspersonalen fyller tillsammans med skytten och jaktledaren i de blanketter för licensjakt efter björn som tillhandahålls. Vid besiktning ska skytt och jaktledare kunna uppvisa statligt jaktkort, ID-handling samt vapenlicens. Polis kan komma att vara på plats vid besiktningsstationerna.

Besiktning kommer att ske på plats som meddelas av länsstyrelsen. Skytten och jaktledaren blir i samband med anmälan om fälld björn anvisade till en besiktningsstation (se nedan) eller annan plats där besiktningen ska genomföras. Varken skytten eller jaktledaren kan själva välja var besiktningen ska ske.

Besiktningsstationer:

Ljusdals kommun: Sveaskogs kontor, Marmavägen 10, Ljusdal

Bollnäs kommun: Rasslengatan 1945, 821 94 Bollnäs

Ockelbo kommun: Stora Enso skogs ägslakteri i Åmot (Bruksvägen, Åmotsbruk)

Besiktningsstationerna är öppna fr.o.m. kl. 07:00 och stängs utifrån rådande läge.

Samtliga inre organ och könsdelar ska följa med björnen till besiktningen. För att underlätta besiktningspersonalens arbete rekommenderas att skytten sätter in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelheten inträder.

Jaktledaren eller skytten ska vid besiktning fylla i relevanta uppgifter som framgår av blankett som länsstyrelsen tillhandahåller på plats.

Till besiktningspersonalen ska skytten och jaktledaren i detalj kunna redogöra för jaktens genomförande. Om GPS-pejl använts på hund som deltagit i jakten ska GPS-logg tas med till besiktningen och på begäran uppvisas för besiktningspersonalen.

Björnskinnet ska märkas direkt vid besiktning och kraniets ägare ansvarar för att märkning av kraniet sker inom sex månader med så kallad transponder (mikrochip), som bevis på att björnen fällts lagligt. För detta används särskild blankett. Ansvarig för att märkning sker är björnens ägare. Märkning av skinnet utförs av länsstyrelsens besiktningspersonal vid besiktning. Björn och delar av björn som inte märkts enligt bestämmelserna tillfaller staten.

12. Hantering av fälld björn

Från alla fällda björnar (inklusive märkta) ska besiktningspersonal ta följande prover som tillfaller staten; 1. Muskel, 2. första premolaren (liten kindtand), 3. hudprov, 4. i förekommande fall spene från björnhona, 5. genitalier (testiklar, livmoder och äggstockar), 6. prov av lunga, 7. ändtarm med träck samt 8. blod.

Proverna används i följande syfte;

1. *Muskelprov* används för genetiska analyser.

2. *Tand* används till åldersbestämning.
3. *Hudprov* används som reservprov bland annat för genetiska analyser.
4. *Spene* används för att bestämma om hona varit digivande vid jakten.
5. *Genitalier* används till studier om könsmognad och reproduktionshistoria.
6. *Lunga* används för analys av luftvägssjukdomar.
7. *Ändtarm med träck* används för att studera bakterieflora och sjukdomar i mag- och tarmkanalerna.
8. *Blod* används för att studera antikroppar mot vissa infektionssjukdomar.

Besiktningspersonalen dokumenterar provtagningen på särskild blankett och ansvarar för att proverna sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

Extra prover i form av en premolar (kindtand PM1), hårprov, lever (5x5 cm) och avföring (2x2 cm) ska även tas och skickas till SVA. Proverna används av det Skandinaviska björnprojektet som en del i björnforskningen.

13. Jakträttshavarens rätt till delar av björnen

Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Det åligger jakträttshavaren att tillvarata den fällda björnen eller, om denne inte vill behålla den, överlämna den till polisen. Jakträttshavaren får överlåta fälld björn till annan. Ett gåvobrev ska medföljas vid sådan överlåtelse som stärker lagligt införskaffande. Blankett för gåvobrev finns på jordbruksverkets hemsida: https://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/blanketter/Djur/in_o_utforse/E9_55.pdf

I händelse av att en fredad björn fälls under björnjakten tillfaller denna staten.

14. Försäljning av kött, skinn med mera

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. Det går att söka om undantag från dessa förbud hos Jordbruksverket.

Tidigare år har Jordbruksverket utfärdat förifyllda CITES-intyg som länsstyrelsens besiktningspersonal har haft möjlighet att ge till skytten. Detta intyg kommer inte att utfärdas längre utan Jordbruksverket arbetar med att ta

fram en ansökan där skytten själv får ansöka om ett CITES-intyg. Hur ansökningsprocessen går till kommer att fastställas i slutet av juni 2020. Förutom Jordbruksverkets hemsida kommer länsstyrelsens besiktningspersonal kunna informera skytten hur ansökan går till. Under björnjakten kommer Jordbruksverket att prioritera ansökningar där björnkropparna säljs till slakterier.

Skytten kan förvara björnkroppen hos en vilthanteringsanläggning utan att det bedöms som en otillåten kommersiell transaktion. Skytten kan även dela på köttet med jaktlaget utan att det bedöms som olagligt under förutsättningen att det inte sker mot någon ersättning.

15. Slakt- och köttthantering

Gällande slakt- och köttthantering hänvisas till Livsmedelsverket (tel. 018-17 55 00) samt till deras hemsida där det finns information om köttthantering, viltslakterier m.m.: <http://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/produktion-av-livsmedel/jakt/>

Bakgrund

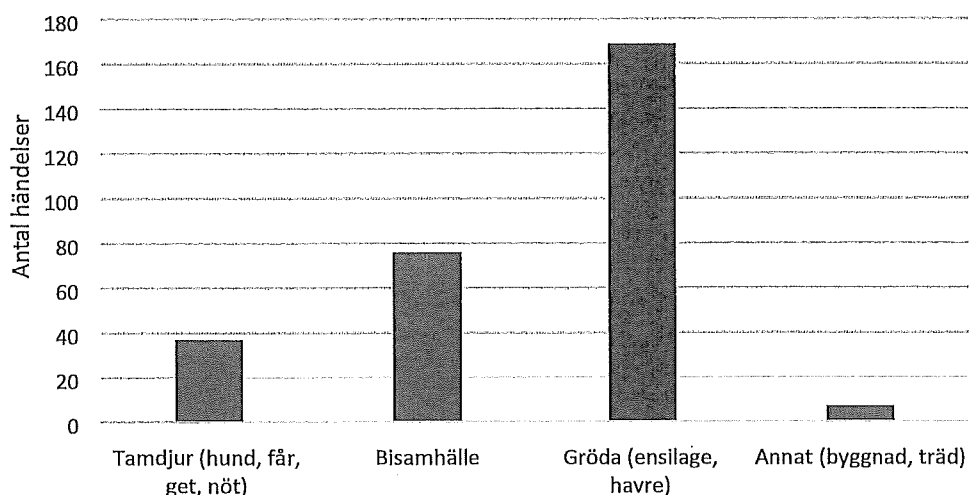
År 2017 genomfördes en björnspillningsinventering i Gävleborg och Dalarnas län, inklusive intilliggande län. Inventeringsresultatet från Skandinaviska Björnprojektet visade att björnstammen i det totala inventerade området bestod av cirka 841 björnindivider (Kindberg och Swenson, rapport 2018-2). Vid en populationsberäkning av respektive län var för sig uppskattades antalet björnar till 508 stycken i Gävleborg, med ett 95-procentigt konfidensintervall på 463–580 björnar. Av dessa individer delas ett antal björnar med intilliggande län både västerut och norrut, vilket innebär att Gävleborg förvaltar färre än 508 björnar på egen hand. Inventeringen som genomfördes 2017 har i Gävleborgs län gett ett bra underlag som resulterat i tillförlitliga resultat med förhållandevis små konfidensintervall. Antalet björnar i den svenska björnstammen uppskattades till 2877 individer samma år, med ett 95-procentigt konfidensintervall på 2771–2980 björnar (Kindberg och Swenson, rapport 2018-3).

Resultat från björnobsen i Gävleborgs län visar att mellan åren 2007 – 2015 sågs i genomsnitt 0,54 björn per hektar. Björnobsen bygger på observationer under älgjaktens första sju dagar, vilket för Gävleborgs del oftast infaller efter att årets licensjakt efter björn har avslutats. Mellan år 2016 – 2019 skedde det en ökning i björnobsen med ett genomsnitt på 0,75 björn per hektar. Björnobsen är ett indexverktyg för att se trender i populationen och ger därför inte ett värde för antalet björnar på samma sätt som spillningsinventeringen med DNA-analys gör.

Brunbjörn bedöms som nära hotad enligt den svenska rödlistan 2020. Naturvårdsverket rapporterade till Europeiska unionen år 2019 att referensvärdet för björnens populationsstorlek i Sverige, vilket är den nedre gränsen för att björnstammen ska ha en gynnsam bevarandestatus, är 1 400 individer. Den 9 april 2020 beslutade Naturvårdsverket om fastställande av miniminivåer för björn gällande rovdjursförvaltningsområden och län. I beslutet framgår att miniminivån för björn i Gävleborgs län är 25 föryrngingar, vilket motsvarar 250 björnar och hälften av det minsta antalet björnar som ska finnas i det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet (NV-01525-18). Naturvårdsverket fastställer miniminivåerna inom ramen för de nationella målen för arten med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden. Den 27 november 2014 enades Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborg om att förvaltningsmålet för björn i Gävleborgs län ska vara 36 föryrngingar, vilket motsvarar 360 björnar (dnr 104-7964-14). I Viltförvaltningsdelegationen ingår representanter för olika intressen i länet samt politiker som representerar allmänheten. Länets förvaltningsnivå är fastställd med hänsyn till att björnstammen ska förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde

Björn orsakar skador i hela länet. Några av de vanligaste skadorna är björnangrepp på ensilagebalar och bikupor (figur 1). Varje år förekommer även problem med björnar i anslutning till bebyggelse. Skador som orsakas av björn är kostsamma för samhället och lämpliga lösningar saknas för en del av de skador som björnarna orsakar.

Skador orskadade av björn i Gävleborgs län 2009 - 2019

Figur 1. Antalet angrepp orsakade av björn mellan åren 2009–2019 var fördelade på 37 angrepp på får, get, nötboskap och hund; 76 angrepp på bikupor; 169 angrepp på gröda samt sju skador på övrigt (rovbase.se).

Motivering till beslutet

Björnstammen ska förvaltas på ett sådant sätt att det för länet beslutade förvaltningsmålet uppnås. Nedan följer länsstyrelsens redogörelse för licensjaktens ytterligare skäl och syften samt vilken omfattning och utformning jakten ska ha för att vara lämplig och ändamålsenlig.

Förekomst av rovdjur kan leda till både positiva och negativa socioekonomiska effekter. Det kan bland annat vara rädsla och oro för den egna säkerheten, för skador på tamdjur samt ekonomiska effekter i samband med direkta skador och förebyggande åtgärder. Förekomsten av rovdjur kan leda till möjligheter i form av turism och jakttillfällen, vilket kan innebära positiva upplevelser och ekonomiska effekter. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att hålla en hög acceptans för björn i länet.

Skadorna i länet orsakade av björn varierar från år till år. Med en ökad björnstam ökar också risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenser. Utan en reglering av björnstammen genom licensjakt kommer populationen generellt att växa i storlek, vilket på sikt kan leda till ett ökat behov av skydds jakt då risken för skador kan antas öka. Detta kan i sin tur leda till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för rovdjur samt ökad oro hos befolkningen. Den samlade erfarenheten gällande hanteringen av björn i Sverige visar tydligt att reglering av björnstammen genom licensjakt förebygger detta. Risken för incidenter där människor skadas är också större om björnstammen tillåts öka utan en bestandsreglerande licensjakt.

Skydds jakt för att motverka skador är ett alternativ till licensjakt efter björn. Länsstyrelsen gör bedömningen att skydds jakt inte är ett lämpligt alternativ till licensjakt när det gäller förvaltning av björnstammen. Skydds jakt innebär att problematiska individer avlägsnas snabbt och effektivt, ofta involveras ett fåtal personer och det tillämpas metoder som vid licensjakt inte är tillåtna. De fällda djuren omhändertas vanligtvis av myndigheterna och björnarna ses som skadedjur. Att genomföra ett stort antal skydds jakter skulle vara mycket resurskrävande och kostsamt. Skydds jakt får dessutom inte verka populationsreglerande enligt de bestämmelser som finns och är därmed inte en lämplig lösning för att nå länets beslutade förvaltningsmål.

Andra lämpliga lösningar som används i samband med skador av björn är skrämsel av olika slag samt stängsling. Skrämsel är en åtgärd som ofta har en kort och/eller begränsad effekt på björnar som orsakar skador. Stängsling som åtgärd är ofta mer effektivt än skrämsel, men trots att stängsling använts som förebyggande åtgärd under många år har det inte resulterat i färre skador på länsnivå. Stängsling bedöms inte vara en åtgärd som kan genomföras långsiktigt på en skala som omfattar ett helt län eller en hel björnpopulation.

Länsstyrelsen gör bedömningen att en begränsad och strikt kontrollerad licensjakt är nödvändig för att kunna begränsa och förhindra allvarliga skador som orsakas av björn. Licensjakt är ett viktigt verktyg för att minska björnens påverkan på tamdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen samt för att öka acceptansen för arten. Licensjakt är även ett viktigt verktyg för att nå länets beslutade förvaltningsmål.

Utifrån de statistiska trender som finns för björnstammen i Gävleborg har den varken ökat eller minskat mellan 2011–2017. Detta innebär att den dödlighet i form av bland annat jakt som förekommit under perioden hållit björnstammen på en jämn nivå. Björnstammen i Gävleborg spillningsinventerades 2012. Utifrån de statistiska trenderna och nyligen genomförda genomgångar med nya analysmetoder av materialet från 2012 (Kindberg muntligt 2019-04-30) kan antas att antalet björnar i länet var fler 2012 än vad inventeringen visade. Licensjakterna som genomförts i länet fram till och med 2017 har därmed bibehållit stammen på en relativt stabil nivå och avskjutningen har under den perioden ungefärligen motsvarat reproduktionen.

När tilldelningen för 2020 har beräknats utgick länsstyrelsen från det inventeringsresultat som togs fram från spillningsinventeringen 2017, vilket är det mest kompletta faktaunderlaget som tagits fram för länet. Resultatet visade på cirka 841 björnar totalt i det inventerade området, det vill säga främst Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län. Cirka 508 björnar uppskattades beröra Gävleborgs län, men ett antal björnar har räknats in i flera län eftersom spillning från dessa individer insamlats i mer än ett län. Efter att dessa räknats bort uppskattades 448 björnar tillhöra Gävleborgs län 2017. I beräkningen av tilldelningen tar länsstyrelsen sedan hänsyn till den totala kända dödligheten från licensjakter och skyddsjakter samt björnar som dödats av trafik eller på annat sätt som är känt samt en årlig reproduktion om cirka 10 % (Kindberg muntligt 2019-04-30).

En tilldelning på 60 björnar innebär att avskjutningen omfattar ett större antal björnar än vad som motsvarar den årliga tillväxten i länet och kommer i och med det att sänka björnstammen i länet. En tilldelning på 60 individer syftar till att nå länets förvaltningsmål för björn på ett kontrollerat sätt till kommande spillningsinventering.

För att öka björnjaktens skadeförebyggande effekt i länet införde länsstyrelsen en områdesindelning vid licensjakten 2016. Reaktionerna på områdesindelningen bland de aktiva jägarna har varit övervägande positiva och gränsdragningen ansågs vara tydlig, detta utifrån den enkät som skickades ut efter avslutad jakt 2016. Tilldelningen har fastställts för respektive område för att spegla var någonstans viltskador från björn finns. Det östra jaktområdet

tilldelas 21,7 % av årets kvot, detta motsvarar högst 13 björnar. Tilldelningen i det västra jaktområdet blir därmed högst 47 björnar.

Jakt kan hålla björnstammen på en nivå som förhindrar en oacceptabel påverkan på tamdjur eller i övrigt oacceptabla förhållanden i relationen mellan människa och rovdjur. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort.

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter björn kan medges då det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera björnstammen. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter björnstammen i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet fattas med stöd av 5 b-c, 9 b, 23 c-d och 24 a §§ jaktförordning (1987:905), Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt på björn till länsstyrelserna inom Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdena (Ärendenummer: NV-01142-20) samt 10 § jaktlag (1987:259). I beslutet beaktas bestämmelserna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (även kallat EU:s Art- och habitatdirektiv). Beslutet beaktar även undantagsbestämmelser beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv samt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7 och NFS 2014:3).

Brunbjörn återfinns i bilaga 4 a i EU:s Art- och habitatdirektiv över noggrant skyddade arter. Det ska i medlemsstaterna, enligt artikel 12, vara förbjudet att avsiktligt fanga eller döda exemplar i naturen. Enligt samma artikel är det förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Björnen får enligt 3 § jaktlag (1987:259) endast jagas om det följer av denna lag eller föreskrifter och beslut meddelade med stöd av denna lag.

Art- och habitatdirektivets undantagsbestämmelser har införts i svensk lagstiftning genom 23 a – 29 och 31 §§ jaktförordning (1987:905). I 23 c § första stycket anges de allmänna förutsättningarna för licensjakt.

Enligt förarbeten till svensk jaktlagstiftning ska eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt i första hand regleras genom jakt. I propositionen sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57) skriver

regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur.

Regeringen anför vidare (prop.2008/09:210) att björnstammen har gynnsam bevarandestatus och att den normala jaktformen därför bör vara licensjakt. En välreglerad jakt kan vara ett sätt att minska rovdjurens påverkan på bytesdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen samt att öka acceptansen för rovdjur.

I propositionen en hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och menar att Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där miniminivån för en rovdjursart överskrids ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer. År 2020 bedöms björn fortfarande ha gynnsam bevarandestatus i landet och Gävleborgs län ligger långt över den fastställda miniminivån för länet.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer Naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag till att förebygga skador och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och björn. När inventeringar visar att björnstammen ligger långt över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser.

Enligt Kammarrätten i Stockholm är det nödvändigt att det i beslut om undantag från bestämmelserna i artikel 16.1 i Art- och habitatdirektivet anges ett syfte när insamling av djur ska ske, i det här fallet genom licensjakt. Syftet ska vara acceptabelt och undantaget ska vara ändamålsenligt och proportionerligt.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på Europeiska kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av kommissionen 2008 och de kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande:
From a conservation point of view there is no principle reason why large carnivore populations cannot tolerate some levels of lethal control or be managed under the same type of harvest system as wild ungulates or game birds, provided that the harvest is well managed. Proper management in this

case requires effective monitoring of the population size, the setting of appropriate quotas and hunting seasons, and careful enforcement of these regulations.

Länsstyrelsen gör i sitt beslut om licensjakt efter björn en samlad bedömning utifrån de bestämmelser och undantagsbestämmelser som avses i Art- och habitatdirektivet, vilket implementerats i den svenska jaktlagstiftningen och artskyddsförordning (2007:845). Länsstyrelsen föreskriver i sitt beslut om de villkor som ska gälla för licensjakt efter björn samt de villkor som framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Information

Efterlevnad av detta besluts villkor är ett krav för att jakt enligt länsstyrelsens beslut ska få bedrivas. Jakt efter björn som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlag (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ jaktlag (1987:259).

Länsstyrelsen hänvisar till 31 § jaktlag (1987:259) att jakt inte får ske från motordrivna forskaffningsmedel samt 10 § jaktförordning (1987:905) om jaktmedel och 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18 och NFS 2010:9) avseende godkända kulgevär.

Trots bestämmelserna i 31 § jaktlag (1987:259) kan en rullstolsbunden person söka tillstånd om att få bedriva jakt från ett motordrivet fordon. Beslut om tillstånd för att jaga björn från ett motordrivet fordon meddelas av länsstyrelsen enligt 20 a § jaktförordning (1987:905).

Jakten ska, enligt 27 § jaktlag (1987:259), bedrivas så att vilt inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara. Länsstyrelsen vill därmed påminna om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet och rovdjursturism i länet.

Vid användning av automatiska kameror, exempelvis i samband med åteljakt efter björn, behöver tillämpliga bestämmelser i dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation, GDPR) kring insamling och hantering av personuppgifter beaktas. Vidare ska även tillämplig lagstiftning i kameraövervakningslagen beaktas. Ytterligare information finns på Datainspektionens hemsida; www.datainspektionen.se.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med handläggare [REDACTED]
[REDACTED] som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Naturvårdsverket
Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet
Skandinaviska björnprojektet
Viltskadecenter
Jordbruksverket

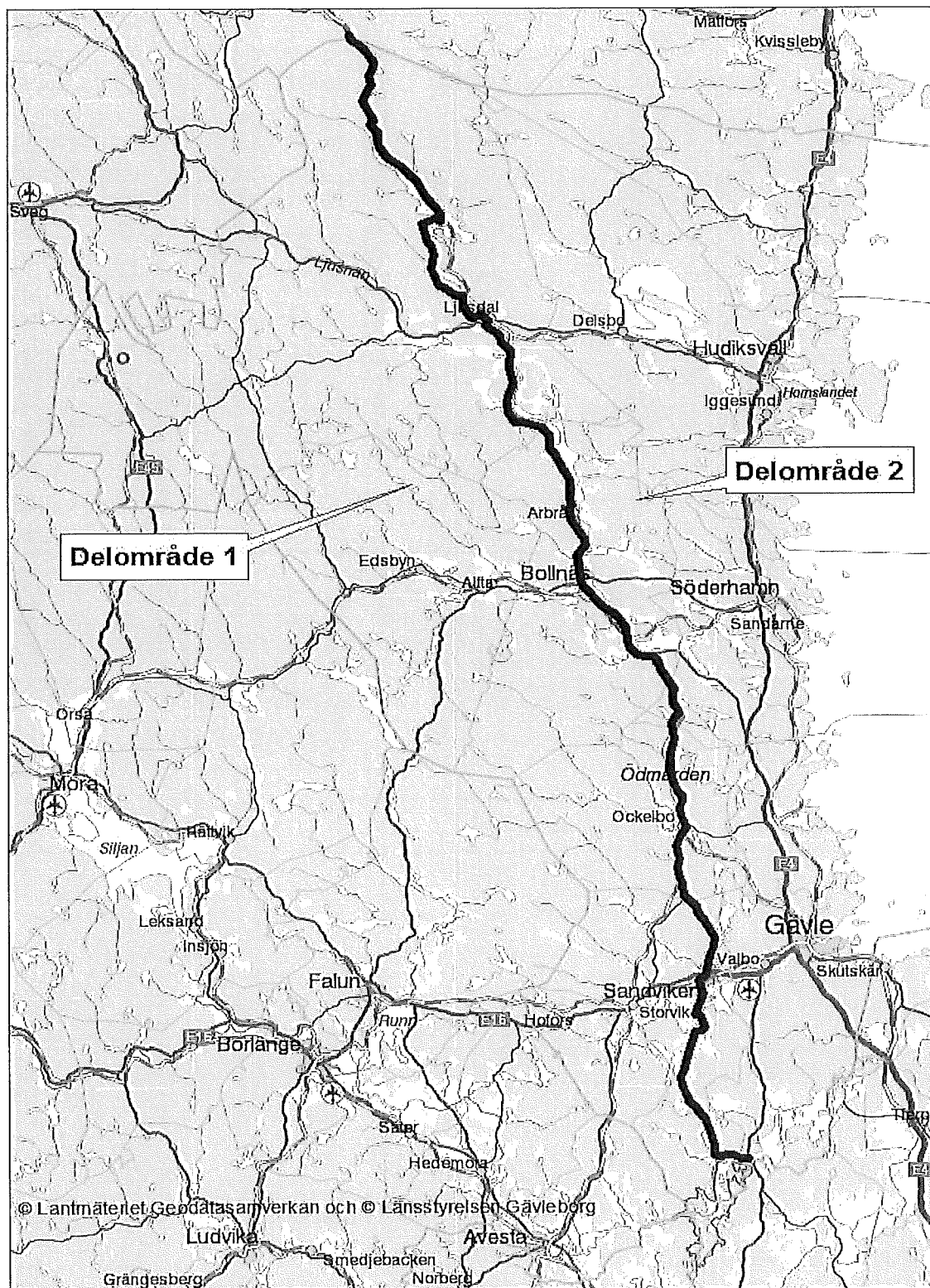
Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över jaktområden 2020
3. Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel
4. Anmälan om åtel vid licensjakt efter björn 2020
5. Rapportering av åteljakt efter björn i Gävleborgs län 2020
6. Lathund för dig som deltar i licensjakten efter björn i Gävleborgs län 2020

Karta över jaktområden 2020

Delområde 1 – västra jaktområdet

Delområde 2 – östra jaktområdet

Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel

1. Jakt vid åtel får bedrivas under samma jakttid som licensjakt efter björn i övrigt genomförs i Gävleborgs län.
2. Åtling får påbörjas tidigast 15 juli 2020 och endast efter medgivande från länsstyrelsen.
3. Ingen separat jaktkvot fastställs för åteljakt.
4. Åtel får endast anläggas efter markägarens tillstånd.
5. Jakt efter björn med hjälp av åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren angivna under 11 och 12 nedan.
6. Upptag av björnsår med hjälp av hund vid en åtel är inte tillåtet.
7. Jakt är inte tillåten vid platser som iordningställts i syfte att locka till sig annat vilt än björn och som inte följer villkoren för åteljakten enligt villkor 11 och 12 nedan.
8. En person ska vara ansvarig för varje åtel (åtelansvarig).
9. Åtelansvarig ska innan åtling påbörjas anmäla åteln till länsstyrelsen. Åtling får påbörjas först efter medgivande från länsstyrelsen. För medgivande krävs att alla villkor för åtelplatsen och åtelns beskaffenhet är uppfyllda.
10. Anmälan om åtel ska ha inkommit till länsstyrelsen **senast den 20 juni 2020**. Detta för att länsstyrelsen ska kunna garantera att ärendet hinner handläggas i tid innan önskad start för åtling. De anmälningar som kommer in efter den 20 juni 2020 handläggs så snart som möjligt därefter, men länsstyrelsen kan inte garantera att dessa är handlagda i tid före önskad start av åtling.
11. Åtelns läge ska uppfylla följande förutsättningar:
 - a. Avståndet till närmaste permanent bebodda hus, fritidshus som har sophämtning, åtel avsedd för viltskådning och till permanent anlagd och skyltad campingplats ska vara minst 2 000 m.
 - b. Åtelansvarig ska kontakta eventuella andra personer som under den aktuella perioden bor inom 2 000 m från åteln och upplysa dessa personer om åtelverksamheten.
 - c. Avståndet till väg eller skogsbilväg ska vara minst 200 m.
 - d. Avståndet till vandringsled ska vara minst 500 m.
 - e. Åteln ska inte vara synlig från väg eller vandringsled.

12. Som åtelmateriel får vilt eller slaktrester från vilt användas. En kropp av vilt eller 25 kg från vilt per vecka får användas som åtel. Kött från rovdjur eller otestat kött från vildsvin får inte användas som åtelmateriel på grund av risk för spridning av parasiter. Vidare får per vecka användas 25 kg oförädlad vegetabilisk mat eller mindre förädlade vegetabiliska produkter avsedda för utfodring av djur. Rester från tamdjur får inte användas, till tamdjur räknas även ren.
13. I och med bestämmelser i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2014:43) om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur, får fisk inte längre användas för åtling av björn.
14. Senast tio dagar efter att jakten avslysts i området ska allt åtelmateriel vara bortplockat och åtelplatsen återställd till ett sådant skick att björnar inte förväntas lockas dit.
15. Åteln skall märkas med en skylt som ska sitta väl synligt i anslutning till åteln.
16. Åtelansvarig ska återrapportera sina erfarenheter **senast den 31 oktober 2020** till länsstyrelsen, enligt den blankett som bifogas detta beslut, se bilaga 5.
17. Åtelansvarig som missköter uppställningen av använd åtel eller rapporteringen av åteljakt kan uteslutas ur fortsatt åteljakt i Gävleborgs län.
18. I övrigt gäller för åteljakt efter björn samma villkor som för licensjakt efter björn i Gävleborgs län 2020.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.